A°. 1845. No. 9.

Javasche Courant.

Woensdag, 29 *January.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACTEN *uit het Register der besluiten van den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.*

Buitenzorg, *den 24sten January 1845.* (No. 17.)

Gelezen, enz.;

Gelet op het besluit van Kommissarissen Generaal van 20 Mei 1817 (Staatsblad no. 31[illegible]

De Raad [illegible]

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met intrekking van alle daarmede strijdige bepalingen, te arresteren het hieronder volgende *Reglement op het lootswezen te Soerabaija.*

Art. 1. De Havenmeester te *Soerabaija* zal [illegible] dent over het lootswezen zijn.

Art. 2. De [illegible] van het Gouvernement en [illegible] bezoldiging genieten.

Art. 3. Het lootswezen zal bestaan uit:
eenen opperloots,
vijf lootsen van de 1ste klasse,
vijf lootsen van de 2de klasse, en
[illegible]
lootsen van schepen en vaartuigen voor de beide vaarwaters om de oost en om de west.

Art. 4. De opperloots zal genieten een maandelijksche bezoldiging van *f* 100.

De lootsen der 1ste klasse zullen genieten elk eene bezoldiging van *f* 85 's maands, en die van de 2de klasse ieder eene bezoldiging van *f* 65 's maands.

De lootsleerlingen zullen eene maandelijksche bezoldiging erlangen van *f* 35.

Meer dan twee jaren als lootsleerling gediend hebbende, zal het tractement aan die betrekking verbonden, worden verhoogd tot *f* 45 's maands.

Art. 5. De lootsgelden zullen voor rekening van het Gouvernement worden ingevorderd en ontvangen.

Art. 6. De havenmeester te *Soerabaija*, zal bijzonder belast worden met de ontvangst der lootsgelden en het uitbetalen der tractementen van de lootsen.

Art. 7. Geene particuliere personen zullen eenige schepen of vaartuigen vermogen naar buiten te brengen, dan ingeval alle lootsen van den wal zijn en de Havenmeester aan zoodanige particulieren toestemming gegeven zal hebben.

Art. 8. Geene particuliere personen zullen eenige schepen of vaartuigen vermogen naar binnen te lootsen, dan ingeval er geen der vaste lootsen buiten zijn.

Art. 9. Alle schepen en vaartuigen door particulieren in of uitgelood, zullen verpligt zijn half lootsgeld te betalen.

Art. 10. Insgelijks zullen alle schepen en vaartuigen zonder onderscheid, *zes voeten en meer* diepgaande, half lootsgeld betalen, alschoon de gezagvoerders geene lootsen hebben verkiezen te nemen.

Art. 11. Vreemde schepen en die onder vreemde vlaggen varen, betalen dubbel lootsgelden.

Art. 12. Alle op de Europesche wijze getuigde schepen of vaartuigen, zonder [illegible] binnen gekomen of vertrekkende, die bevonden worden eenen minderen dan den wezentlijken diepgang [illegible] hebben opgegeven, zullen boven het verschuldigde lootsgeld [illegible] eene boete gelijkstaande aan het drievoudig bedrag [illegible] lootsgelden bij het in art. 17 hierna, bepaalde tarief [illegible] wezentlijken diepgang van het schip of vaartuig vast[illegible]

Art. 13. Ter [illegible] juistheid van den opgegevenen of op het schip [illegible] teekenden diepgang, zullen de lootsen en de lootsprauw steeds voorhanden moeten hebben eenen haak met een behoorlijk gemerkten stok.

Art. 14. Alle aanvragen van lootsen moeten aan den Havenmeester geschieden, twee dagen vóór het vertrek van het schip; zoodanige aanvrage of kennisgave, zal geregistreerd en aan dezelve zonder de minste afwijking volgens het regt [illegible] worden voldaan worden.

[illegible] zal zijne voorkeur verloren, ingeval de gezagvoerder [illegible] ondervinden, en derhalve langer ter reede vertoeven, dan bij het doen der aanvraag voor een' loots, is opgegeven.

Art. 15. De lootsgelden moeten 24 uren na het arrivement van [illegible] vóór dezelfs vertrek op het kantoor [illegible] tegen afgifte van een behoorlijk bewijs, betaald worden.

Zullende bij gebreke van [illegible] schepen geen loots worden mede gegeven, en van [illegible] voor de rigtige voldoening der lootsgelden aansprakelijk blijven.

Art. 16. Het tarief der lootsgelden wordt bepaald als volgt:

Tarief op het [illegible]

Diepten in voeten.	Lootsgelden.		Diepten in voeten.	Sommen.		Diepten in voeten.	Sommen.		Diepten in voeten.	Sommen.	
6	*f* 20	»	10½	*f* 35	75	15	*f* 60	50	19	[illegible]	[illegible]
6½	20	87½	10¾	37	12½	15¼	61	87½	19¼	86	62½
6¾	21	75	11	38	50	15½	63	25	20	88	»
6⅞	22	62½	11¼	39	87½	15¾	64	62½	20¼	90	75
7	23	50	11½	41	25	16	66	»	20½	93	50
7¼	24	37½	11¾	42	62½	16¼	67	37½	20¾	96	25
7½	25	25	12	44	»	16½	68	75	21	99	»
7¾	26	12½	12¼	45	37½	16¾	70	12½	21¼	101	75
8	27	»	12½	46	75	17	71	50	21½	104	50
8¼	27	75	12¾	48	12½	17¼	72	87½	21¾	107	25
8½	28	50	13	49	50	17½	74	25	22	110	»
8¾	29	25	13¼	50	87½	17¾	75	62½	22¼	115	50
9	30	»	13½	52	25	18	77	»	22½	121	»
9¼	30	75	13¾	[illegible]	[illegible]	18¼	78	37½	22¾	126	50
9½	31	50	14	55	»	18½	79	25	23	132	»
9¾	32	25	14¼	56	37½	18¾	81	12½	23¼	143	»
10	33	»	14½	57	75	19	82	50	23½	154	»
10¼	34	37½	14¾	59	12½	19¼	83	87½	23¾	165	»
									24	176	»

terwijl voor een vierde gedeelte van een voet boven den diepgang van 24 voet nog *f* 15 zal moeten worden voldaan.

Art. 17. De lootsgelden der aankomende en vertrekkende schepen te *Grissee*, zullen door den fd. havenmeester aldaar worden ontvangen en verantwoord; waarvan na ommekomst van ieder maand, door hem aan den havenmeester te *Soerabaija* eene specifieke opgaaf zal behooren te worden ingediend.

Art. 18. De gecollecteerde lootsgelden zullen op den laatsten dag van ieder maand, in de kas van den algemeenen ontvanger te *Soerabaija* worden overgebragt.

Art. 19. De havenmeester van *Soerabaija* zal om de drie maanden aan den Resident van *Soerabaija*, ter verdere verzending aan den Directeur der Middelen en Domeinen, om door dezen aan de Algemeene Rekenkamer te worden overgemaakt, doen toekomen, de verantwoording van alle gedurende dien tijd gecollecteerde lootsgelden, met overlegging der door de respectieve bevelhebbers aan de lootsen uitgereikte certificaten, dienende tot justificatoire bescheiden [illegible] dezelve.

Overigens zal de havenmeester bij ommekomst [illegible] maand, aan den Resident van *Soerabaija* eene [illegible] ter bekoming van eene ordonnancie op [illegible] betaling van de tractementen aan [illegible]

mede voor de gagien aan de Inlandsche opvarenden der in
st zijn lootsbooten; terwijl hij verder zorg zal dragen,
insgelijks maandelijks, de hierna bepaalde verstrekk
van rijst aan de Inlandsche opvarenden
uitgereik

Art. 20. Er zullen veertien praauwtjes, ingeri
lootsbooten, van 's Gouvernements wege te dienste van het
lootswezen onderhouden worden; ieder
twee Joeroemoedies, tegen
en vijf Inlandsche matrozen
de
rijst in
voo

Art. 21. De lootsen en derzelver vaar
worden op de volgende plaatsen; als: te
en zeven lootsbooten, te *Sidaijoe* vier lo
te *Pasoeroewan* twee lootsen en tw
de leerlingen
meester zulks in het belang van
der leerlingen in de kennis der
noodig achten, terwijl de bekwaamste
booten kunnen worden geplaatst, waarvoor geen
handen zijn.

Art. 22. De gezaghebbers der schepen zullen gehouden zijn aan de lootsen die hun in of uitgeloodst hebben een certificaat aftegeven van hunne volbragte diensten, hetwelk bij de drie maandelijksche verantwoording van den havenmeester als bewijs zal behooren te worden overgelegd. In geval iemand blijken, dat een gezagvoerder heeft verzuimd het hierboven vermeld getuigschrift, aan den loots aftegeven, zal hij hierdoor verbeuren eene boete van *f 25 . 00*, en daarvan bij de verantwoording des havenmeesters aanteekening worden gemaakt.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorstaand register,

De Algemeene Secretaris,

C. VISSCHER.

BUITENZORG, *den 27sten Januarij 1845*. (No. 14)

Gelezen, enz.

De Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

[redacted]

gedaan, aan schepen en vaartuigen van alle natien te vergunnen om te *Grissee* binnen te loopen ter vertimmering; mits na de inbehandene lading te *Batavia*, *Samarang* of *Soerabaja* te hebben gelet.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorstaand register;

De Algemeene Secretaris,

C. VISSCHER.

Bij Besluit Vice-Presidents van den Raad, Gouverneurs-Generaal van Nederlandsch Indië, zijn de volgende benoemingen gedaan:

BIJ HET BURGERLIJK DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot roomsch catholiek geestelijke bij de gemeente te *Padang*, de kapellaan *T. Staal*, thans dienstdoende bij de roomsch catholieke gemeente te *Samarang*.

Tot kommies op het residentie kantoor te *Djocjakarta*, H. *G. J. van Naerssen*, ambtenaar der tweede klasse.

BENOEMD:

De [redacted] op het residentie kantoor te *Djocjakarta*, *J. [redacted] Buijtenweg*.

BEVOLONTSLAGEN, ONDER TOEKENNING VAN WACHTGELD:

De adsistent van de derde klasse bij de cheribonsche cultuur, *J. D. van Schelle*.

MILITAIR DEPARTEMENT.

BIJ DE GENEESKUNDIGE DIENST.

BEVORDERD:

(Besluit 24 Januarij 1845. no. 5.)

Tot chirurgijn der tweede klasse, de chirurgijn van de derde klasse, *J. M. van Leer*.

OP VERZOEK GEPENSIONEERD:

De kapitein der infanterie, *L. G. Niiman*.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *28 Januarij 1845*.

Op den 25sten dezer, des morgens om half twaalf ure, is uit den berg *Gedé*, gelegen in de *Preanger Regentschappen*, eene groote rookkolom opgestegen, hetwelk tot 3 ure na den middag heeft aangehouden.

Bij de eerste uitbarsting [redacted] eene hevige aardbeving gevoeld, hetwelk echter niet lang heeft geduurd.

In onze vorige nommers hebben wij extracten medegedeeld uit de *Morning Times* van 7 October ll., thans deelen wij nog het volgende mede, ontleend aan de *London-Mail* van denzelfden datum.

ENGELAND. — *Lodewijk Philips*, die tegen den 9den October in Engeland werd verwacht, zal de eerste Fransche Souverein zijn die dat rijk in vredestijd bezoekt. Koning *Jan* van Frankrijk werd door den Zwarten Prins gevangen genomen en naar Londen gevoerd, alwaar hij het paleis van Savoye. *Frans I* gaf voor *Hendrik VIII* te zullen bezoeken en *Hendrik IV* beloofde hetzelfde aan Koningin *Elizabeth*; beide plannen werden door wezenlijke of voorgewende hinderpalen verijdeld. Noch *Lodewijk XVIII*, noch *Karel X* waren [redacted] zij kwamen als vlugtelingen; — men kan derhalve vrijelijk zeggen, dat Engeland tot nog toe nimmer de eer had door eenen Koning van Frankrijk vriendschappelijk bezocht te worden.

Men sprak alom van het luisterrijk onthaal, dat te Portsmouth zou ten deel vallen aan de officieren, welke Zijne Majesteit *Lodewijk Philips* naar Engeland zouden vergezellen. Verschillende plannen bestonden deswege, alle op eene voorbeeldeloos prachtige schaal ingerigt. Onder anderen zal een groot bal en souper in het Koninklijk Marine College, uitsluitend door Fransche Officieren, gegeven worden; waartoe ieder officier vijf of zes ponden traktement zou bijdragen, ten einde dat feest op de meest grootsche en schitterende wijze te kunnen inrigten. Dienvolgende zal [redacted] eene belangrijke som zijn bijeen gebragt, daar het aantal marine officieren, in de haven van Portsmouth aanwezig, zeer aanzienlijk is. — Wijders bestaat het voornemen eene zeer groote tent opterigten, geschikt om gemakkelijk twee duizend personen te kunnen bevatten, binnen welke almede, hoewel op minder groote schaal, een prachtig bal en souper zal worden [redacted] der land- en zeemagt en de burgerlijke autoriteiten.

De geruchten nopens de festiviteiten zijn over het algemeen zeer uiteenloopend; zoo veel is echter zeker, dat alles zal worden aangewend om het meeste *éclat* bij te zetten aan het bezoek van een zoo gewigtig personnadje als de Koning van Frankrijk. Spithead is [redacted] te worden en zal een indrukwekkend aanzien bekomen door de oorlogschepen welke [redacted] zullen, en, behalve uit de vijf brikken van het in dienst zijnde eskader, bestaan zullen uit eenige linieschepen, drie brikken welke dagelijks verwacht werden, den *Firebrand* en nog een of twee schoone stoomfregatten. Deze ten toon spreiding zal dienen om den roem van die reede, welke alom bekend en zonder wederga is, op eene waardige wijze staande te houden. Het Fransche eskader zal, naar men meldt, alleen uit stoomvaartuigen bestaan.

— De schrijver van de eerste der drie brieven, welke ter plaatsing aan het dagblad *the Times* ingezonden en gedagteekend zijn van het Britsch oorlogschip *Warspite*, in de baai van Tanger, heeft zich zelf bekend gemaakt, en is door den te Gibraltar bevelvoerenden Admiraal [redacted] gevraagd. Deze persoon van de geestelijke [redacted] officieren van het schip [redacted] de schrijvers van de overige twee brieven bekend te maken.

— Hoezeer nog aan eenigen twijfel onderhevig, bestaat er nogtans alle reden om te gelooven, dat de schikkingen voor eene tweede maandelijksche stoomvaartdienst op Indië met Januarij 1845 in werking zouden komen. De contracten zijn ontworpen, doch eenige gewigtige punten blijven nog over ter verdere overweging en vaststelling. Dezelve hebben hoofdzakelijk betrekking tot de bepaling der dagen van vertrek en aankomst der verschillende brievenmalen, zoo wel in Engeland als op de plaatsen buiten 's lands.

De maandelijksche brievenmaal tusschen Ceijlon en China zal, naar gemeld wordt, op den 1sten Mei aanstaande in werking komen.

— De heer *Waghorne* heeft Engeland verlaten om naar Caïro te gaan, met oogmerk om zijne kennis en ondervinding aan te wenden tot het verbeteren van het traject door Egypte.

FRANKRIJK. Men meldt van Parijs, dat het Gouvernement ten aanzien van de polytechnische school tot eene bepaalde en onveranderlijke eindbeslissing is gekomen. Het zal den scholieren verbeden worden zich voor den vervolge in eenige volksbeweging te mengen. Om dit doel te bereiken stelt het Gouvernement zich voor, om het etablissement buiten Parijs over te plaatsen; zullende [redacted] de omstre-

ken, buiten de vestingwerken der hoofdplaats, gevestigd worden. Voor de bedoelde inrigting, welke eene algeheele reorganisatie en wijziging ondergaan zal, zoekt men eene geschikte plaats en is in onderhandeling omtrent het kasteel van wijlen den heer *Lafitte* te Maisons.

— De *Gallignanie Messenger* bevat een berigt, volgens hetwelk de officieren van het eskader des prinsen van *Joinville* eene opgave hunner namen zouden hebben te zamen gesteld, ten einde eene deputatie naar de officieren van den *Wanderer* te zenden, om voldoening te vragen wegens de voor hen beleedigende brieven, welke door of namens laatstgenoemde officieren in den *Times* geplaatst zijn. De prins van *Joinville*, van dit voornemen onderrigt zijnde, is zijne officieren voorgekomen, door zelf aan den Britschen Schout-bij-Nacht te schrijven; hebbende deze geantwoord, dat hij niet geloofde dat er in de Engelsche marine officieren gevonden werden, laag genoeg om den moed van Fransche officieren in twijfel te trekken; terwijl hij tevens de verzekering gaf, dat er een tegenschrift van de bedoelde brieven zoude worden in het licht gegeven.

Wij hebben een aantal nieuwsbladen van de Kaap de Goede Hoop ontvangen, loopende tot den 19den November ll; dezelve zijn echter ten eenenmale ontbloot van belangrijke of meldenswaardige tijdingen.

MENGELINGEN.

Twee voorvallen op Java.

C. G. DE BRUIN.

(Chirurgijn-Majoor bij de Civiele en Militaire Geneeskundige Dienst in O. I.)

(Uit de *Europa*.)

— Dat op het gezegende Java, bijgeloof en vooroordeel nog niet zijn uitgeroeid, en dat geestontwikkeling en beschaving er nog niet algemeen den gewenschten trap bereikt hebben, mogen de volgende schetsen getuigen, die, ook uit een geneeskundig oogpunt beschouwd, niet van belangrijkheid ontbloot zijn; terwijl ik als ooggetuige, voor de feiten kan instaan.

Het was in Julij van het jaar 1837, omstreeks het middaguur, dat mijne Amboinesche zieken-oppassers, in de, achter het Garnizoens-Hospitaal te Ngawie gelegene, en tijdens dat jaargetijde niet geen overlastige Madiunsche rivier, bevig waren met zich te [illegible] gevestigd op een, in de verte, zich [illegible] vlotje, waarop iets verheven schoen te liggen. Toen het digterbij kwam, meenden zij, in die verhevenheid, een voorwerp te ontdekken, dat op eene menschelijke gedaante geleek. Van lieverlede werden zij in dat vermoeden gesterkt, en al zeer spoedig werd hun de zaak ten volle bevestigd. Toen men het vlotje aangehouden en aan den oever bevestigd had, bleek het kleine, vreemde gevaarte, slechts te zijn zamengesteld uit een viertal pisang-boomen, door bamboes aan elkander vereenigd.

Eene schier naakte Javaansche vrouw was er op vastgebonden, op eene wreedaardige wijze, blootgesteld aan de brandendste middaghitte; terwijl zij daarbij jammerlijk scheen te lijden aan onderscheidene zware verwondingen; bovendien bleek het dat haar geestvermogens gekrenkt waren. Van een en ander werd mij kennis gegeven; het spreekt van zelve, dat ik daadlijk last gaf om haar los te binden en behoedzaam naar het Hospitaal te vervoeren.

Ik volgde haar onverwijld derwaarts, en, vond alles overeenkomstig met mij gegeven berigt. Het bleek mij voorts spoedig, dat de lijderesse van nature eene vrij sterk gebouwde vrouw, van middelbaren leeftijd, doch inderdaad krankzinnig was; haar oogblik verried het maar al te zeer; men ontving geen enkel verstandig antwoord op de aan haar gedane vragen; zoodat men noch de plaats harer woning, noch die der mishandeling, zoo min als tijd en wijze hoe of waarom, en veel minder den dader kon te weten komen.

Intusschen ontdekte ik, dat zij aan onderscheidene zware, hoegenaamd niet verzorgde, zoo gehouwene als gestokene wonden en belangrijke kneuwingen, leed. Onder anderen, bleek reeds bij een vlugte beschouwing, dat de regter-voorarm op twee plaatsen gefractureerd, ja, totaal verbrijzeld was.

Het zij bij dezen, hoezeer oppervlakkig beschouwen toestand, wel geen betoog behoeven, dat der veege lijderesse, voor de toekomst weinig heil te wachten stond; immers, het aanzienlijke bloedverlies, het doorgestane en nog bestaande hevig plaatselijk en algemeen lijden, de verouderde, geheel onverzorgde wonden, alles liep te zamen, om het ergste te vreezen.

Na haar voorloopig op eene verzachtende en doelmatige wijze te hebben verzorgd, gaf ik der politie van een en ander kennis.

Onmiddelijk werd in de onderscheidene kampongs, langs de beide oevers der rivier en dieper landwaarts in, tot op eenen aanzienlijken afstand, naauwkeurig onderzoek gedaan, doch gedurende een paar dagen vruchteloos.

Tegen mijn vermoeden, smaakte ik het genoegen spoedig te ontwaren, dat, door eene krachtdadig aangevangene en voortgezette verpleging, hare zoo zeer gezonkene krachten, eenigermate begonnen te herleven, en dat het met alle wonden, uitgezonderd met den verbrijzelden arm, geenszins wel ging. Deze vertoonde als in eenen poel, eene ontelbare menigte fragmenten van splinters der beide gebrokene of verbrijzelde beenderen, en hiertegen was natuurlijk niets te doen; en zoo lang die verwoeste en onherstelbare ledematen bestond, kon men onmogelijk aan de redding der ongelukkige denken.

Na rijpe overweging met mijn collega, den Officier van Gezondheid, *W. Dofer*, besloten wij dienvolgens op den vijfden dag van hare behandeling, toen alle omstandigheden zulks strengelijk geboden, tot de amputatie over te gaan.

Het spreekt van zelve, dat wij haar die, ten gevolge harer krankzinnigheid, niet voorstelden. Op den bepaalden tijd [illegible] hare plaats; alles was in gereedheid, ook twee stoelen met kussens voor de kribbe der lijderesse, waarop zij geplaatst werd. Oogenblikkelijk ondernam ik de amputatie van den onderarm, circa twee duimen van drie vingeren breed, beneden het hoofd des beens; alles liep even spoedig als gelukkig af, en in weinige oogenblikken lag zij weder, op eene doelmatige en gemakkelijke wijze, te bed.

Tijdens die behandeling, zag men haar na en dan op de operatie eenige verlangende blikken slaan. Een of twee malen slechts gaf zij ligte blijken van pijn; maar hoe verbaasd stonden wij, toen zij, naauwelijks te bed liggende, niet alleen eenig gevoel, maar zelfs besef van haren toestand aan den dag leî; bitter schreijend, doch sprakeloos, staarde zij op het lijden stompje, met een oog, waaruit thans een redelijk, verstandelijk vermogen sprak. Op eene daartoe strekkende vraag, verklaarde zij, dat niet de folterende pijn, maar wel het besef van haren toestand, de bron harer tranen was.

Spoedig maakte ik mij dit wonderbaarlijke, doch gunstige oogenblik ten nutte, door haar al het voorgevallene op eene bondige wijze onder het oog te houden, en haar met kracht en nadruk te bewijzen, dat zonder die, haar nu zoo zeer te beklagen operatie, een onvermijdelijke dood haar lot zou geweest zijn.

Weldra zag zij op, keek mij aan, en staarde toen de zaal in het rond; waarop zij, op nieuw bitter en hartroerend begon te weenen, terwijl zij om haren man en hare kinderen riep, wier woonplaats zij aan ons opgaf. Ik stelde haar gerust met de heilige verzekering, dat zij alle wenschen spoedig zou vervuld zien, en dat [illegible] worden ontboden.

Een en ander had het gewenschte gevolg; haar gemoed keerde nu van lieverlede, zeker door de hoop op alles goeds en ook op genezing, tot meerdere kalmte terug.

Hierop werd [illegible] in het werk gesteld, om hare familie te doen opkomen, en weldra zag men deze dan ook verschijnen.

Nimmer zal ik de ontroerende oogenblikken, die zich van nu meester maakte, bij het zien der teedere [illegible] en omhelzing van de lijderesse en haren geheel verslagen vader, [illegible] hare kinderen, die allen door mij, de een na den anderen, het ziekbed werden gebracht. Nu wist men ten minste wie zij was, en kon men tevens eenige lichtverspreiding over de tot hiertoe raadselachtige zaak te gemoet zien.

Zij, even als hare geheele familie, [illegible] meer brave en eerlijke lieden, die in schoone [illegible] boven Ngawie, in [illegible], ongunstig, doch gelegen te huis behoorden, dat in eene boschachtige, weinig ontgonnen en onbeschaafde streek, gelegen was; zij vonden aldaar door handenarbeid een sober bestaan; het bleek mij verder, dat onze lijderesse circa zeven maanden geleden, [illegible] zware ziekte [illegible] bevonden en [illegible] hebbende, dat bij echter niet [illegible] had nagelaten, [illegible] haar tedere moeder, [illegible] een paar weken, en dus reeds eenige dagen vóór [illegible] der familie en aanwezenden onbekende voorval, van de wreede, raadselachtige verwonding, vermist, en men had nader niets meer van haar vernomen.

Nadat, gedurende een paar dagen, de wakkere politie alle middelen tot onderzoek in het werk had gesteld, meldden zich twee min beschaafde, doch als eerlijke en brave lieden bekend staande Javanen, uit de nabuurschap van de woning der lijderesse, bij den Officier van politie aan; welke verklaarden, dat zij in den ochtend van den bewusten dag, naar het veld gingen om te [illegible] beiden, in de nabijheid van een binnenweg of pad, dat door eene onbewoonde streek, langs gemelde rivier loopt, en hoogst zelden betreden werd, eene zeer zwaar gewonde, genoegzaam niet gekleede en hun onbekende vrouw, hadden zien liggen; dat zij haar naar een en ander gevraagd en op alles een verward en waanzinnig antwoord hadden ontvangen; maar, dewijl zij onder anderen gezegd had: » ik wil naar Ngawie," zoo hadden zij met elkander geraadpleegd en besloten, om eenige pisangboomen uit de nabuurschap te gaan kappen, daarvan een vlotje te vervaardigen en haar daarop vast te maken; zij hadden vervolgens gepoogd haar aan de rivier te moeten overgeven; immers de stroom leidde naar hare bestemming!

Deze menschen waren, zoo geheel met de, in hunne oogen brave, daad, ingenomen, dat men van hunne onschuld overtuigd werd; ook het strengste onderzoek, liet niet den minsten twijfel over, dat zij geheel vreemd waren aan de verschrikkelijke verwonding der lijderesse.

Dit is alles, wat men zelfs tot meer dan drie volle jaren daarna, van de zaak heeft vernomen; want het in December 1840 nog bij een gaatje gebleven! Men heeft alle reden om te vermoeden, dat de verschrikkelijke mishandelingen het feit is van menschen, die door bijgeloof en vooroordeel, het gevolg eener bekrompen geestbeschaving, zulk een verstompt gevoel hadden, dat zij het als eene weldaad hebben beschouwd, deze, voor de maatschappij zoo al niet gevaarlijke, dan toch geheel nutteloose, vrouw het leven te benemen.

Het is echter onbetwistbaar zeker, dat men de redding als [illegible] en wonderbaar mag beschouwen; vooral nog, als men in aanmerking neemt, dat de, door de onbekende daders, zelve door gewonde vrouw, minstens een geheelen nacht, in vendu-mie dermis, waar het rijkelijk is doorvroegt, zoo dat zij eenigen den afstands op den arm einer kneuwelende, het groene vermiljoenkende stroom opgevolgd zijner, kwam afdrijven, dat iemand het vlotje bestuurde of haar voor de verslindende menigte zich in het water ophoudende krokodillen [illegible] dat zij, trots deze menigte van gevaren, behouden aankwam, door haar zelve in krankzinnigheid [illegible]

Ik smaakte het innig genoegen, na ruim [illegible] in het Hospitaal, haar volkomen herste[illegible]

een tijd lang juist, het in vele andere opzigten voor ons hoogst vereerend bezoek, van Z. K. H. Prins *Hendrik* met Hoogstdeszelfs gevolg plaats; bij welke gelegenheid, Z. K. H. in ons Hospitaal, met zeer veel belangstelling voor de sponde der lijderesse stilstaande, de korte mededeeling van deze gebeurtenis van mij aanhoorde.

Binnen twee maanden keerde zij, niet alleen met een verrijkt gezond ligchaam, maar met haar volle verstand, tot hare familie terug. Meermalen, zelfs nog op het einde van genoemd jaar 1840, toen ik uit de residentie Madion naar Batavia vertrok, heb ik haar in dien gelukkigen staat ontmoet.

Twee of driemalen in het jaar, kwam zij mij gemeenlijk dezen bezoek te Ngawie verheugen en gaf mij dan herhaaldelijk, door een geschenk van een tros pisangs, een paar watermeloenen of iets van dien aard, de ongeveinsdste blijken van hare erkentenis.

(*Het tweede vervolg in een volgend nummer.*)

Advertentiën.

— *Voor het land.* De Resident van Batavia brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat tot de eerstvolgende ijking van ellen, maten, gewigten en tonnen, waartoe voor het loopende halfjaar, het merk met zijn Ls. S 5, door den gezworene *de Wittwolf*, in den brandspuitwinkel alhier zal worden gebezigd, van af den 1sten tot en met den 28sten Februarij aanstaande, met uitzondering alleen van zon- en feestdagen.

Wordende alle belanghebbenden bij deze uitgenoodigd, om van deze gelegenheid gebruik te maken, als zullende na afloop van gezegd tijdstip geene ellen, maten, gewigten of tonnen, meer ter ijking worden aangenomen, dan tegen betaling van het dubbel ijkgeld.

Batavia, *De Resident voornoemd,*
den 6sten Jan. 1845. HORA SICCAMA.

— *Voor het land.* De adjunct resident van Buitenzorg, maakt hierbij bekend, dat door hem op Maandag den 10den Februarij aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, ten residentie kantore te Buitenzorg, overeenkomstig het reglement op het houden van minuut dingen (Staatsblad 1829 no. 67), eene uitbesteding zal worden gehouden, voor:

1o. Het gewoon onderhoud aan het Gouvernements Hotel en daarbij behoorende gebouwen gedurende het jaar 1845;
2o. Het gewoon onderhoud aan de overige civiele gebouwen gedurende het jaar 1845;
3o. Het gewoon onderhoud aan de officiers woningen en kazernen gedurende hetzelfde jaar;
4o. [illegible] gedurende 1845;
5o. Het [illegible] van de schuitswoning [illegible];
6o. Het opslaan van eenen dubbelen poststal ter hoofdplaats;
7o. Het vernieuwen der poststations Tjieceroa en Toegoe;
8o. Het vernieuwen der postloodsen te Tjiabang en Tjiloear;
9o. Het [illegible] van pendingen voor de [illegible] en ter [illegible];
10o. Het vernieuwen van het kettinggangen [illegible] en gevangen bij de Gardoe;
11o. Het ophouwen van een [illegible].

Gadingbebbenden worden uitgenoodigd om hunne inschrijving bijtijden, mon- of mondelijk, op het hierboven bepaalde uitbestedings-tijdstip, alsdan nadere inlichtingen van wegen der aanbevolen werken ten residentie kantore te Buitenzorg te bekomen.

Buitenzorg, *De Adjunct Resident voornd.,*
den 27sten Jan. 1845. D. H. VAN HOEVELDORP.

Edictale Citatiën.

— *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad Mr. *Pelgrom Charles Ardesch*, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut en admissie tot het doen eener tweede edictale citatie, ad valvas curiæ, op en tegen alle degenen, die mogten vermeenen eenig regt, aanspraak, actie of pretentie te hebben, op de hierna te melden penningen, zijnde de overschietende gelden uit de daartoe verstrekte, vervallene boedels, welke door de regthebbenden, ondanks de daartoe gedane opvordering, onafgehaald zijn gebleven, dan wel, waarvan geene toewijzing bij vonnis aan iemand is gedaan; als:

f 28: 99 uit den boedel van wijlen *J. Christenen*;
f 39: 73½ uit den boedel van wijlen *J. Ferrant*;
f 7: 75 uit den boedel van wijlen *G. King*.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk, die zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hierboven vermelde penningen, om op Donderdag den 6den Maart 1845, des morgens te acht ure precies, ter openbare rol van welmelde raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het eerste defaut te purgeren, en als nog te hooren refereren aan den op den 23sten Januarij jl., gedienden eisch tot confiscatie van welmelde penningen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of noncompearanten, dat zij zullen worden verklaard van haar regt en pretentie te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, van de puije van het raadhuis, op den 23sten Januarij 1845.

De gezworen exploiteur voornoemd,
SCHOUTEN.

— *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad Mr. *Pelgrom Charles Ardesch*, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut en admissie tot het doen eener tweede edictale citatie, ad valvas curiæ, op en tegen alle degenen, die mogten vermeenen eenig regt, aanspraak, actie of pretentie te hebben, op de hierna te melden penningen, zijnde de overschietende gelden uit de daartoe verstrekte, vervallene boedels, welke door de regthebbenden, ondanks de daartoe gedane opvordering, onafgehaald zijn gebleven, dan wel, waarvan geene toewijzing bij vonnis aan iemand is gedaan; als:

f 28: 99 uit den boedel van wijlen *J. Christenen*;
f 39: 73½ uit den boedel van wijlen *J. Ferrant*;
f 7: 75 uit den boedel van wijlen *G. King*.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk, die zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hierboven vermelde penningen, om op Donderdag den 6den Maart 1845, des morgens te acht ure precies, ter openbare rol van welmelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het eerste defaut te purgeren, en als nog te hooren refereren aan den op den 23sten Januarij jl., gedienden eisch tot confiscatie van welmelde penningen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of noncompearanten, dat zij zullen worden verklaard van haar regt en pretentie te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, van de puije van het raadhuis op den 23sten Januarij 1845.

De gezworen exploiteur voornoemd,
SCHOUTEN.

— Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, ten verzoeke van den advocaat Mr. *J. H. Gruner*, voor en van wege de weeskamer te Batavia, belast met het pequestraat en als zoodanig administrerende de insolvente boedels van wijlen *V. P. J. Happé*, *J. W. Wagner*, *F. J. Villeneuvé*, de chinezen *Lie Tjoeiko*, *Tan Koenie* en *Ko In*, hebben verleend appointement van citatie bij edicte ad valvas [illegible] actie

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder bij den raad voornoemd, voor de eerste maal dagvaard elk en een iegelijk die eenige actie of pretentie, op en tegen de voornoemde boedels vermeent te hebben, om op Donderdag den 27sten Februarij 1845, des morgens ten acht ure precies, in persoon dan bij gemagtigden te compareren ter rolle van voormelden raad, ten einde te zien [illegible] van eisch.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd van de puije van het stadhuis te Batavia, den 21sten Januarij 1845.

De deurwaarder voornoemd,
WASMUS.

— *Pro Justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, op het daartoe door Mr. *Gerard Agathe Albert du Rij Spiering*, fiskaal bij denzelven raad R. O., in dato 15 dezer gedaan verzoek, hebben verleend het eerste defaut met de profijten van dien regtens, en admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiæ tegen allen en een iegelijk, die zouden vermeenen eenig regt te hebben

drie stukken [illegible]
een metalen [illegible]
twee sloepen,
twee sloeps masten,
drie sloeps zeilen, en
een stuk kettingkabel lang 27½ nederlandsche ellen.

dewelke op het Poelo Soekon aan het verongelukte schip *Chandelie*, gevoerd door den Arabier *Seck Mochamat Bin Osman*, achterhaald, en te Pasir op de Noordkust van Mangnang aangebragt; en op:

vijf geweren,
twee pistolen,
vier sabels,
een scheeps kompas,
een dolk,
twee piesken,
zeven vaatjes waarin 12 gevulde kardoezen en [illegible] drijvetrossen,
een kruidhoorn,
een sloep met roer en twaalf riemen,
een sloep zeil,
een sloep mast,
drie-en-negentig pieknar spaansche matten, en
een gulden silveren spanje,

te Pontn aangebragt door schipbreukelingen van de op Sukat Bessie gestrande brik *Eagle*, gevoerd door wijlen den Europ-

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 29 *Januarij* 1845, *No.* 9.

peschen genaagroerder *Chocolaad*, achterhaald waarvan de eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, elk en een iegelijk, die vermeenen mogt eenig regt, aanspraak of pretentie te hebben, op bovengemelde goederen en gelden, om op Woensdag die zijn zal den 26sten Februarij 1845, des morgens ten half acht uur ter openbare rolle van genoemden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het eerste deurwaarder en gezworen en hun regt en pretentie alsnog te instituëren.

Aldus geëxhibiteerd en geaffigeerd, op de puije van het raadhuis te Soerabaija, den 20sten Januarij 1845.

De eerste deurw. en gezw. expl. voornoemd,

C. F. DAMWIJK.

Vendu-Departement.

— Op de vendutie van heden zal door de ondergeteekenden worden verkocht, een huis en erf gelegen in de chin. Kamp, blok O 5de deel no. 8506.

VOUTE & GUERIN.

— Op de vendutie van Woensdag 29 dezer, zullen de ondergeteekenden mede verkoopen een huis met erf gelegen in blok H, west 37 in de Oosterbuiten Straat, bij de verponding no. 720.

VOUTE & GUERIN.

— *Voute & Guerin* zullen mede op hunne vendutie van Woensdag 29 dezer verkoopen 200 stuks oude ducaten.

— Op de vendutie van Woensdag 29 dezer, bij den chinees *Ong Holian*, zullen *Voute en Guerin*, om elf uren precies mede verkoopen, de volgende vastigheden, als:

No. 1. Een erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, gelegen op Teewaterstraat bij Passer Piesang, blok E, 2deel sectie no. 67, verponding no. 8446.

No. 2. Een erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, gelegen op Kampong Bandan, blok L, deel 18, 56 en 57, bij de verponding geregistreerd no. 7555.

No. 3. Een stuk tuinland, gelegen op Kampong Pensijo[illegible] blok M, deel no. 2, no. 31, bij de verponding [illegible]

No. 4. Een stuk tuinland, gelegen op [illegible], blok M, deel 3, no. 127*b*, bij de verponding no. 1574.

No. 5. Een stuk tuinland, gelegen op Tana-abang, blok M, deel 3, no. 127, bij de verponding no. 7202.

— Op de vendutie van aanstaanden Donderdag, bij *Bernard Tepé*, zullen mede worden verkocht japansche schoteltjes, nachtspiegels, pannetjes, martevanen enz., wijders tafellaken en servetgoed in stellen en in stukken van 40 el, wit katoen, (longcloth), gordijngoed, katoenen zakken, dito zakdoeken, extra fraaije blaauwe tafelserviesen, ijzer vertinde keukengereedschappen enz., alsmede een klein partijtje provisien in blik, in koopjes voor huisselijk gebruik.

— Op de vendutie van wijlen den overste *Pool*, op Vrijdag 31 dezer, zullen mede om 10 uren precies worden verkocht eenige bankactien, nadere informatien te bekomen bij

VOUTE & GUERIN.

— Op de eerste vendutie van de ondergeteekenden zullen precies om elf uren verkocht worden, de volgende lijfeigenen, als:

Bitja hernaamd *Naissa*, fijne naaister en goede lijfmeid, oud 26 jaren, met hare twee kinderen *Tjomal* oud 6 jaren, en *Nadina*, oud 2 jaren.

VOUTE & GUERIN.

— Op een nader te bepalen dag zullen de ondergeteekenden op hunne vendutie verkoopen: een huis en erf, gelegen in blok O, 5 [illegible] no. 13, in het chinesche Kamp bij de verponding [illegible] 678, benevens een idem, gelegen in blok O, 5 deel [illegible] 80, in het chinesche Kamp bij de verponding no. 315.

VOUTE & GUERIN.

— *Voute & Guerin* zullen in de volgende maand op een nader te bepalen dag op hunne vendutie verkoopen, een stuk tuinland bebouwd met een zeer groot en aangenaam gelegen, steenen huis, bijgebouwen, koekraal op steenen pilaren, alles met pannen gedekt, gelegen in het 3 deel van blok M no. 182 en 183 L. K. bij de verponding no. 7393, buurt kampong [illegible]

— Na afloop van het chinesche nieuwejaar in de maand Februarij, [illegible] te bepalen, zullen de ondergeteekenden voor hun commissie [illegible] verkoopen, voor rekening des boedels van wijlen den [illegible] het zeer aangenaam gelegen woonhuis op Kramat, eene aanzienlijke partij Bankactien, certificaten van den Nederl. Indischen achterstand, aandeelen in de Zee Assurantie Maatschappij, Preciecas, diverse gouden vreemde munten.

VOUTE & GUERIN.

— Tegen medio Februarij aanstaande zullen op eenen nader te bepalen dag, voor rekening des boedels van wijlen Jonkheer *A. Gevers*, publiek verkocht worden, 117 bankactien, 15 aandeelen in de Ned. Indisch stoomb ot maatschappij, en 10 aandeelen in de Bataviasche zee en brand assurantie maatschappij.

Verkoop van Goederen.

EXECUTORIALE VERKOOPING.

Pro justitia. Op een nader daartoe door het vendu-departement te bepalen dag, zal door den ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den landraad der stad en voorsteden van Batavia, ter instantie van den fiskaal bij den raad van justitie te Batavia, R. O. en ten overstaan van eene commissie uit gemelden landraad, bij wege van [illegible] worden verkocht, de navolgende perceelen, als:

Voor rekening van den Inlander [illegible], een stuk tuinland, gelegen in het westerveld 3de deel blok M no. 219, litt. N buurt of wijk Mampang, bij de verponding doorloopende [illegible]

Voor rekening van de Inlandsche vrouw *Habesa* et., een stuk tuinland, gelegen in het westerveld 8ste deel, blok P no. 652, buurt of wijk kampong [illegible], bij de verponding geregistreerd onder no. 2241, staande ten protocolle, en namen van *Mochamat Sapihie* en *Abesa*.

Voor rekening van den Inlander *Naimoen*, een stuk ledig erf, gelegen in het westerveld 7de deel blok O no. 691 en 692, buurt of wijk [illegible] bij de verponding doorloopende onder [illegible], staande ten protocolle raad van justitie, aan namen van *Saijnoen*, *Saydah* en [illegible].

Voor rekening van de Inlandsche vrouw *Patiema*, een ledig erf, gelegen in het westerveld 8ste deel blok P nos. 398 en 399, bij de verponding geregistreerd onder no. 5153.

Voor rekening van de Inlandsche vrouw *Njaij Jiema*, een erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen in het oosterveld 19de deel blok L no. 64, verponding no. 50, behoort ingevolge aanteekening ten protocolle bij den raad van justitie aan *Njaij Jiema* en *Abdul Madjiet*.

Voor rekening van dezelve, een erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen in het oosterveld 29ste deel blok L no. 65, buurt of wijk Koestraat, bij de verponding geregistreerd onder no. 2568.

Voor rekening van de Inlandsche vrouw *Njaij Hanipa*, een stuk tuinland, gelegen in het westerveld 8ste deel van het blok P no. 672, buurt of wijk Jalambar, bij de verponding geregistreerd onder no. 2208.

Voor rekening van den Inlander *Adjam*, een stuk tuinland, gelegen in het oosterveld 21ste deel blok L no. 30, buurt of wijk Biedara Tjiena, bij de verponding geregistreerd onder no. 6985.

Voor rekening van den Inlander *Sarief Achmat Bin Alsegj*, een erf, bebouwd met een oud steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen in het oosterveld 13de deel blok L no. 80, buurt of wijk kampong Mangadoea, bij de verponding geregistreerd onder no. 7208.

Voor rekening van den Inlander *Boesoek*, een erf, bebouwd met een oud makassaarsche huis van bamboes en planken met pannen gedekt, staande en gelegen in het oosterveld het 13de deel blok L nos. 8 en 9, buurt of wijk Mangadoea, bij de verponding geregistreerd onder no. 7059.

Voor rekening van den Inlander *Mochamat Japat Abdul Ganie*, een erf, bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, staande en gelegen in het blok O, 5 deel sectie III no. 70, buurt of wijk (Sieriegracht), in het chinesche kamp, bij de verponding geregistreerd onder no. 5231.

Voor rekening van den Chinees *Oeij Piokroen*, een ledig erf, gelegen in het westerveld 7de deel blok P nos. 197 en 198, buurt of wijk Padjagalan, bij de verponding geregistreerd onder no. 5563, behoort ingevolge aanteekeningen ten protocolle van den raad van justitie aan *Ong Piokroeij* en *Ong Tioksoeij*.

Voor rekening van den Inlander *Bilal Sawang*, een ledig erf, gelegen in het westerveld 4ste deel blok M no. [illegible] litt. C, buurt of wijk Priuangan, bij de verponding [illegible] treed onder no. 7464, behoort ingevolge aantee[illegible] protocolle van den raad van justitie aan *Bilal* [illegible] noemd *Kona*, *Tanaim* en *Adenim*.

Voor rekening van den Inlander *Samion*, een stuk tuin- en zaailand, gelegen in het westerveld 6de deel blok O no. 242 litt. E, buurt of wijk Kalie Baru Poolo, bij de verponding geregistreerd onder no. 7367.

Voor rekening van den Inlander *Dipanaloedien*, een erf, bebouwd met een steenen huis, [illegible] gedekt, [illegible] en gelegen in het westerveld 6de deel blok O no. 427, buurt of wijk *Vijfhoeken*, bij de verponding geregistreerd onder no. 3185, behoort ingevolge aanteekeningen ten protocolle [illegible] van *Kimpiol*, *Djanaloedien*, *Ramlid*, *Sie Ketpial* [illegible].

Voor rekening van den Inlander *Eapa Tabanan*, een stuk tuin- en zaailand gelegen in het 8ste deel blok Q no. 75, buurt of wijk [illegible], bij de verponding geregistreerd onder no. 3099.

Ten effecte van een vonnis definitief, gewezen door den [illegible] dezer stad en voorsteden van Batavia, in dato 12 [illegible] 1844, ter instantie van *Thomas Alexander Thomas Bossot*, houtvlotter bij den [illegible], [illegible], en ter voormelde waarneming het regt der [illegible] overleid bij dezen raad, eischer in cas van overtreding der voorschrifte bepalingen omtrent den uitvoer van gouden en zilveren munt.

Contra den Chinees *Sim Ko*, gedaagde in voorscheven cas, twee [illegible] stuiver goed [illegible] sambilan wegende 4¼ real.

Voorts nog ten effecte van een vonnis definitief gewezen, door [illegible] Raad in date 25 Januarij 1844 ten [illegible] van den Inlander *Nyong*, in hoedanigheid van executeur en curateur in den boedel van wijlen de Inlandsche vrouw *Anken*, eischer in cas van reclame, ter eenre.

Contra den Inlander *Abeeole*, zich ook noemende *Aloeis Mohamad Jaffie*, en voor diens rekening [illegible] aandeelen in een stuk tuinland, bebouwd met twee steenen huizen met pannen gedekt, een makassaarsch huis van planken en twee [illegible] met atap gedekt, staande en gelegen in [illegible] of wijk *Jacatra*, het [illegible] deel van blok L no. 12 [illegible] bij de verponding geregistreerd onder no. 1824.

Indien er [illegible] mogt zijn, die eenige actie of toezegging [illegible] vaste goederen, [illegible] en goed, zoude willen pretenderen en zich opposeren tegen gemelden executorialen verkoop, die kome en make het bij dezerwaarder voornoemd bekend.

BOESCH.

Batavia, *den 28sten Januarij 1845.*

— Uit de hand te koop de navolgende lijfeigenen, als:

Roosje, oud 30 jaren, bekwame kokin en maister, met hare drie kinderen, als:

[illegible] oud [illegible] jaren.

[illegible]

[illegible]

komen bij de ondergeteekenden.

BEUDEKER & CO.

— Gebroeders *Roselje & Co.* hebben ten verkoop ontvangen, een partijtje exquisit [illegible] van het jaar 1834, als: [illegible] van 1 donker [illegible], [illegible] en stapelsatthen en [illegible], [illegible] op water, diverse fransche en engelsche [illegible] in [illegible], puike [illegible], alsmede een [illegible] bijzonder fijne [illegible].

— Gebroeders *van Denn* hebben ontvangen: [illegible] wijn op heele en halve vaten, van het merk *Rose & Co.* champagne en diverse rijnwijnen, fransche vruchten op water en brandewijn, enz.

— Spiritus van 38 graden, expresselijk vervaardigd voor huiselijk gebruik, voor spiritus nachtlampen, en voor [illegible] werken bij het [illegible], &a., verkrijgbaar bij

J. BROWN.

— Verkrijgbaar bij den ondergeteekenden: [illegible] bieten, [illegible] [illegible], [illegible]; alsmede stellen kristal en glaswerk.

J. BROWN.

— Bij *Langer en Kemp*, pruimen van Bordeaux, in flesschen en in doorschijnende doozen, vruchten op brandewijn en op water; cognac, sante chocolade en thee met vanille, enz.

— In commissie: diverse zeer elegante nieuwe malconlenten [illegible], bij

MONNICH.

— Wordt gevraagd een goed gedresseerd [illegible]. Adres [illegible].

Geboorten.

— [illegible] van een zoon, *E. J. A. Eutnij, Mees.*

Ch[illegible] 1845.

— Van [illegible] van eene dochter, *A. Pruijs*, echtgenoote van [illegible].

P. HOEKSTRA.

Pekalongan, [illegible]

Sterfgevallen.

— Mijne geliefde echtgenote, [illegible] *Josephina Bontuijn*, werd mij heden, in den [illegible] van 31 jaren, door den dood ontrukt.

T. J. CANTER VISSCHER.

Batavia, *28 December 1844.*

— Op den 29sten December jl. overleed te Batavia, onze zaamhorige [illegible], [illegible] de weduwe *J. [illegible]* geb. *C. J. van den Busch*, in den ouderdom van circa 73 jaren.

H. W. BUIJS.
A. C. BUIJS.
geb. *Verkouteren.*

— Heden overleed alhier in den ouderdom van 28 jaren, de heer *J. W. Gabrie*, zeer betreurd door zijne [illegible] en vele vrienden.

J. T. FABER.

Batavia, *den 23sten Jan. 1845.*

Nagelaten Boedels.

— De [illegible] te Batavia, belast met het [illegible], verzoekt alle en eenig iegelijk die iets te vorderen heeft van, dezelve wel vermaakelijke [illegible] aan den [illegible] [illegible], ter [illegible] en vereffening aan het [illegible] overgegeven insolventen boedel van *Lucas Catharinus Rengersinga*, om [illegible] aan [illegible] hangende of [illegible] te doen binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de Weeskamer voornoemd.

Batavia, *De Secretaris*,
28 Januarij 1845. H. J. VAN DER PLAS.

— Krachtens gepronuncieerde vonnissen van den raad van justitie alhier [illegible] de crediteuren in de insolvente boedels van wijlen *Pieter [illegible]* en *Elizar Jacob Roos*, opgeroepen om de hun toegewezene [illegible] onder behoorlijke en sufficiente cautie de restitutie te [illegible] ontvangen; zullende bij nalatigheid worden gehandeld conform art. 17, van het provisioneel reglement op de administratie der desolate boedels in Nederlandsch Indië.

Namens de desolate boedelkamer.

Batavia, *De Secretaris*,
den 23sten Jan. 1845. P. W. OBDAM.

— Crediteuren en [illegible] in den boedel van wijlen mevrouw de weduwe *G. Dreet*, gelieven binnen drie maanden [illegible], of betaling te doen, aan

Batavia, *Den Executeur-testamentair*,
24 Jan. 1845. H. W. BUIJS.

— Crediteuren en [illegible] in den boedel van wijlen den heer *J. W. Gabrie*, gelieven binnen den tijd van een maand na heden, aangifte of betaling te doen, aan

P. JANSSEN.

— De ondergeteekende, testamentaire executeur in den boedel van wijlen de op den 17den dezer alhier overleden *Johanna Wilhelmina Buitenbeek* weduwe *G. Emeis*, verzoekt degene die iets te vorderen [illegible], dan wel verschuldigd is, daarvan [illegible] of betaling te doen binnen drie maanden na dato dezes.

Batavia, *De testamentaire executeur voornoemd*,
den 20sten Jan. 1845. E. A. HAGEN.

— Debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen den heer *Pieter Hutsingá*, koopman te Anjer, overleden in de Lampongs den 15den December jl., worden verzocht [illegible] te of betaling te doen, drie maanden na dato dezer, aan

De executeurs-testamentair,
Batavia, K. STRUIT,
25 [illegible] 1845. HELDSECK.

Verschillende Bekendmakingen.

BATAVIAASCH GENOOTSCHAP

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

Ten [illegible] van [illegible] leden van het *Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen* wordt gebragt, dat wegens [illegible], de in de vorige Courant geannonceerde ALGEMEENE VERGADERING, in stede van den 28sten Januarij op *Dingsdag* den 4den Februarij aanstaande, des avonds te 7 ure, zal plaats hebben.

Batavia, *De Secretaris*,
28 Januarij 1845. P. MIJER.

SOCIETEIT DE HARMONIE.

— De Directie der Societeit de Harmonie [illegible] dat [illegible] inzigting dikwerf [illegible] worden [illegible], gelijk [illegible] heden der [illegible], [illegible] in de [illegible] en de [illegible] geïntroduceerd, [illegible] zich verpligt bekend te maken: dat de [illegible] bestaande reglementaire bepalingen, voortaan met kleen en zonder aanzien van [illegible], zullen worden gehandhaafd.

Namens de Directie der Societeit voornoemd,

Batavia, *De Secretaris*,
24 Jan. 1845. L. W. C. KEUCHENIUS.

— *A. Colombet*, voornemens zijnde zijne tehuis-zaken te likwideren, verkoopt zijne goederen tot zeer lage prijzen; hij verzoekt tevens zijne debiteuren zoo spoedig mogelijk hunne debet te voldoen.

— Te huur een huis in den Gang Scott, te bevragen bij MORGAN MELBOURN & CO.

— Madame *Tavernier* en Mademoiselle *Clara*, ont l'honneur de prévenir le public, qu'elles se chargent de blanchir à neuf les dentelles, bonnets, robes en mousseline, écharpes et broderies.

Kramgong-Noordwijk, près le *Pinto-Ayer*.

Post-Kantoor.

Voor het land. Wordt ter kennisse van het publiek gebragt, dat op morgen middag ten één uur, aan het postkantoor te Weltevreden, brieven pakketten zullen worden gesloten voor het Ned. schip *Biesbosch*, kapt. *P. M. Vogelsang*, naar Dordrecht; wijders zijn er brieven pakketten gepasseerd voor de Ned. schepen *Dorothea*, kapt. *L. D. Bekker* en per de *Clara Henrietta*, kapt. *Willers*, beide bestemd naar Amsterdam.

BATAVIA, den 28sten Januarij 1845.

De oostmeester, L. BOSHOUWER.

Vertrekkende Personen.

— De kapitein luitenant ter zee, 1ajist directeur van het maritiem etablissement op het eiland Ontrust, *T. N. Müller*, vertrekt met verlof naar Nederland.

Vastgestelde Prijzen.

	Batavia.		Samar.		Soerab.	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Tarwebrood van 14 oncen	»	25	»	25	»	25
Verkens-vleesch per kattie	»	36	»	50	»	45
Ossen-vleesch per pond	»	40	»	10	»	14
Buffel-vleesch per kattie	»	26	»	31	»	25

Marktprijzen.

	Batavia.		Samar.		Soerab.	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst, eerste soort, per koijang	200	»	260	»	285	»
» tweede » »	192	50	240	»	260	»
» derde » »	160	»	224	»	»	»
» eerste » » gantang (1/16 picol)	»	94	»	93	»	95
» tweede » »	»	78	»	86	»	80
» derde » »	»	72	»	80	»	»
Koffij, per picol	23	»	24	»	20	»
Klapper-Olie, per takker van 33 bottels	13	50	35	»	9	25
Katjang-Olie per idem idem	21	50	31	»	22	»
Dempel-Olie, per picol	23	»	23	»	20	»
Brandhout, per vadem van 18 voeten lang, 6 voeten hoog en 2 voeten breed	20	50	31	»	10	50

NB. Bovenstaande artikelen zijn tegelijk in Koperen munt berekend.

Te Batavia wordt de koijang gerekend op 27 picols van 100 katties.

Te Samarang wordt de koijang à 28 picols of 3500 pond gerekend.

Scheepsberigten.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Jan. 21 — Ned. schip *Straat Sunda*, B. J. Doornik, van Batavia den 21sten januarij, naar Tjilatjap, passagiers, de heer van Hamburg stijper, mevr. Hazart en kind.

Jan. 24 — Engs brik *Spy*, J. B. Pain, van China den 10den januarij, naar D. S. Wateg.

Jan. 27 — Amer. schoener *Dart*, Remsdijk, van Batjinsche den 21sten desselfden, met [illegible] passagier, de heer W. D. Gwin.

BANTAM.

Aangekomen.

— Geene.

Vertrokken.

Jan. 22 — Ned. schoener *Abdul Rassat*, Said Saleh, naar de Lampongs.

Jan. 26 — Ned. bark *Vriendschap*, L. du Pain, naar Dordrecht.

Schepen liggende ter reede.

Ned. bark Prins Veldmarschalk.

BATAVIA.

Aangekomen.

Jan. 26 — Ned. schip *Biesbosch*, P. M. Vogelsang, van Soerabaija, passagiers, de heeren Sluiter, H. Rigg, [illegible] Tissot, D. MacLachlan, N. Martheus en P. Andreas.

Jan. 24 — Ned. schip *Ceram*, E. K. Tuikman, van Tagal den 21sten januarij, passagier, de heer Mr. A. A. van Vloten.

Vertrokken.

Jan. 23 — Ned. bark *Christoffel Columbus*, F. C. H. Kock, naar Amsterdam, door Straat Sunda.

Schepen liggende ter reede.

Ned. schip Elbert, Cesar; Ned. Ind. schip Jadoel Rachman; Siamsche schip Koningin der Nederlanden; barken Paulina, Pieters, Triton, Slamat, Bendar Alie, Anis Kaijerbagh, Kiap Hien, Bientang Anam; brikken Fatool Moingied, Djoedil Karim, Fiedal Rachman; schoeners Marsoek Anis Fanaij Ingoan, Qewadil Atool Rachman Fatihol Bahr, Thaij Lia, Tjiliang Rombang, Bientang Tjie, Siamsche schip Lunipo, Cardinal de Chevreus, Galpand Hoogo.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Jan. 18 — Ned. bark *Dorothea Henriette*, J. K. Thering, van Batavia den 29sten december, passagiers, mevrouw Thering, en jufvrouw de Croes.

Jan. 19 — Ned. bark *Djoedil Barie*, Intje Sieman, van Grisée den 18den januarij, — dito dito *Bacht Mastora*, Said Hoesin Habaesij, van Padang den 23sten december, — dito dito *Alma*, J. C. Gippes, van Batavia den 12den januarij.

Jan. 20 — Zw. mv. schoener *Zephir*, luit. der zee 1e klasse R. J. Cluijver, van Soerabaija den 4den januarij.

Jan. 21 — Ned. schoener *Aloe*, Hadjie Abdulla Bin Hadmaad, van Samarang den 14den januarij.

Vertrokken.

Jan. 17 — Ned. schip *De Vriendschap*, H. W. de Boer, naar Nederland.

Jan. 18 — Ned. brik *Djesmating*, Cadij Sidij, naar Balie. — dito schoener *Swaluw*, Tjon Bientjit, naar dito. — dito bark *Bloem*, G. N. van der Beek, naar Menado, met Zr. Ms. troepen.

Jan. 19 — Ned. bark *Fatihol Aby*, Sarip Achmat Bin Hasim, naar Grisée.

Jan. 21 — Deens schip *Kiebl*, H. C. Clarisen, naar Amsterdam.

Schepen liggende ter reede.

Ks. Ms. wachtschip Vliegende Visch; brik Panter; schoener Edmond; roei-kanonneer boot No 14; stoomschip Meteoor, Ned. schepen Wadie Atool Ragman, Generaal van den Bosch, Juffrouw Philippina, Admiraal Zoutman, Minvertrouw, Cato en Minna, Atlas Ragman, Elisabeth Antonia, Kortenaer, Father Ragman; barken Koe vanaat, Abdul Hasim, Assad Dolla, Caroline, Jeanette Hendrik, Talip Jadul Rachim, Hagen, Tjiliang, Wasserwand, Gambo, Fatihol Wahap, Ala Jadul Rasie, Libra, Minoer, Dorothea [illegible], Djoedil Barie, Bacht Mastora; brikken Rangung, Antoinette, Mansorie; schoeners Krokodil, Catharina, Hopelog, Almeta, [illegible] Soelkit, Kim Tjitheij, Hantij, Fatahool Karim. — H. B. M. Schip, Prince George; schip Orpheus. — Franc. schip Le Cid. — Amerik. bark Louisa. — Spaz. schip Hoppes. — Hamb. schip Caspar, Italiaan. schoener Doorga.

CHERIBON.

Aangekomen.

Jan 25 — Ned. schip *Elisabeth*, Sailaf Oetsat Bin Adas, van Batavia den 21sten januarij.

Vertrokken.

Jan. 20 — Ned. schip *Biesbosch*, P. M. Vogelsang, naar Nederland.

Schepen liggende ter reede.

Ned. schepen Stad Thiel, Mentor, Barbara Wilhelmina, Batavia, Zephir, Adolphe Ernestine, Lycharchie, [illegible]

Vertrokken.

Jan. 10 — Ned. bark [illegible] Lunel, van Kalipepetjang, den [illegible]

Jan. 16 — Ned. schoener *Diamant*, Senen, van Soerabaia, den zelfden [illegible]

Jan. 16 — Ned. schoener *Diamant*, Senen, van Soerabaia, den zelfden [illegible]

Schepen liggende ter reede.

Ned. schip India, Johanna Maria Christina, Staatsraad Baud, Amphitrite, Nova Zembla, Elisabeth en Antoinette, Ida Wilmina, Margaretha Johanna, Generaal Baron van Geen.

Aangekomen.

[illegible]

Vertrokken.

Jan. 14 — Ned. barkschip *Anna Maria Hehnisch*, [illegible]

Lijst der Uitvoer te BATAVIA, van den 23sten tot en met den 27sten Januarij 1845.

AANVOER.

Van Amsterdam, met het Ned. [illegible] Amsterdam.

[illegible] consigneer, P. Stuttmeijer en Co.

[illegible] de 28 kisten goederen, N. H. M.

[illegible] Van Overbeek, Kist en Co. [illegible] Stricker en Co.

UITVOER.

Naar Amsterdam, met het Ned. [illegible]

[illegible] Bosaris, *de Boer*.

70 picols rattang, *E. Kopercompagnie en Co.*

Naar Rotterdam, met het Ned. [illegible]

500 picols rottingen en [illegible] goederen, [illegible]

100 picols rottingen en [illegible] goederen, [illegible] ks. zuren, 1 kist confituren, 2 pic koffij, 2 kn. kaneel, [illegible] rotterdam, 1 kist [illegible], *Reynst en Kinsbergen*.

19 kisten en pk enz japan goederen, *Thompson, Rotterdam en Co.*

1 bijk zijde, *Paina, Stricker en Co.*

1 kistje eetwaren, *E. Bicker*,

[illegible] kn. lakwerk, [illegible]

Schepen in Lading te Batavia.

Op den 27sten Januarij 1845.

NAAR	SCHEPEN	GEZAGVOERDERS	AGENTEN.
Cowes,	Ruim schip Rapid,	[illegible]	[illegible] E. Boermans en Co.
Duitsburg,	[illegible] Prince,	[illegible]	[illegible] E. E. Pistorius en Co.
Hamburg,	Hamb. schip Phoenix,	[illegible]	[illegible] van Cappelle en Co.

BATAVIA, TER LANDS-DRUKKERIJ.

Amsterdam, Ned schip Delfshaven, *Nordlohne*. B. Kapenhist en Co.

Deen schip Burgemeester [illegible], *Thiesen*, B. Kapenmit en Co.

Cowes, [illegible] ham Beinreck, *Schnehill*. J. Hunter.

Stockholm, Zweed schip [illegible], *Ehrenstrom*. A. Overbeek en Co.

— Ter drukkerij van het Bataviaasch Genootschap, en bij den Hoofdopziener van 's lands [illegible], den Heer *W. Oseman*, zijn eenige afzonderlijke [illegible] verkrijgbaar gesteld van:

Serat Binasane, *oorspronkelijk Maleisch gedicht, met eene vertaling en [illegible] uitgegeven* door Dr. W. H. van [illegible] f 10, — zilver.

Op heden is [illegible] Drukkerij van de pers gekomen de [illegible] van het INDISCH MAGAZIJN, bevattende de volgende [illegible]

No. 273. (De [illegible] Teling der *plaag* rattenen.

Verwaarloozing [illegible] Kokosbeschadigingen. *Redactie-stuk.*

Kunnen wij uit [illegible] planten de natiën voor onze [illegible] maken?

Brochure van Dr. [illegible] Overzigt der stoffelijke van landelijk belang op Java, [illegible] de Compagnie tot aan den gouverneur [illegible]

» 274. (Nieuw colonijaal tijdschrift in Nederland.) I. Toepassing der grondw[illegible] in Indië grondwettig vrij? [illegible] de drukpers

II. Reize over Java. Belang der opinie-artikelen in colonijale zaken. Berigten. Het aanlokkelijke der militaire dienst in Indië. De vicarius Groot.

» 275. Beproeving van indigo. Vergelijk van Java-indigo met dien van andere landen.

» 276. Het rijzen en dalen der aardoppervlakte, volgens [illegible]

Bijblad. (Vervolg van nr. 7.)

Twee [illegible] van het Ministerie van Koloniën. Academie te Delft. Beschouwing van [illegible] der grondwet. Grondregels, naar welke de Oost-Indische bezittingen moeten bestuurd worden. Vrijheid van landbouw en drukpers.

Mengelingen en Correspondentie.

Een half jaar uit het leven van wijlen den gepensioneerden adjunct-resident J. Strommoo.

Brief aan den redacteur, door Escher. (De mineraale wateren van Selokaton.)

Berigt. Dr. Van Hoëvell, Leerredden van Dr. Ten Watte. [illegible] worden gegeven.

THEATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Lundi, 3 Février 1845.

7e REPRÉSENTATION DU TROISIÈME MOIS DE L'ABONNEMENT.

La Compagnie Française, sous la direction de M. *Robert*, a l'honneur de donner:

Une représentation de [illegible]

LA FIANCÉE DE MARBRE,

Opéra-comique en 3 actes de *Scribe*, musique d'*Hérold*.

Incessamment: *Robert le Diable, la Part du Diable, le Roi d'Yvetot*, opéras en cinq et trois actes; KEAN, ou DÉSORDRE ET GÉNIE, drame en 5 actes et 6 tableaux, par [illegible]

N. B. Messieurs les Abonnés sont invités à [illegible] leurs cartes pour les 6 représentations du troisième mois de l'abonnement. La dite carte servira d'entrée et de quittance. A cet effet, le bureau du théâtre sera ouvert Vendredi 31 Janvier depuis 8 heures du matin [illegible] 2 heures de relevée.

On commencera à 7½ heures précises.

Ten behoeve der Instituten van Doof-Stommen te Groningen en van Blinden te Amsterdam, zijn gedurende het jaar 1844 in Nederlandsch Indië ontvangen; als:

	voor Doof-Stommen.		voor Blinden.	
Te Batavia	*f* 774	»	*f* 786	»
» Bantam	- 54	»	- 54	»
» Krawang	- 34	»	- 34	»
» Cheribon	- 6	»	- 6	»
» Tagal	- 12	»	- 12	»
» Pekalongan	- 36	»	- 36	»
» Samarang	- 144	»	- 144	»
» Kadoe	- 6	»	- 6	»
» Djocjokarta	- 30	»	- 30	»
» Bagelen	- 24	»	- 24	»
» Rembang	- 66	»	- 66	»
» Kedirie	- 30	»	- 30	»
» Soerabaija	- 99	»	- 100	»
» Passoeroeang	- 90	»	- 90	»
» Banka	- 27	»	- 22	»
» Makasser	- 48	50	- 50	»
» Amboina	- 73	»	- 72	»
» Ternate	- 16	»	- 16	»
» Banda	- 18	»	- 18	»
» Timor	- 36	»	- 36	»
» Japan	- 24	»	- 24	»
	f 1,044	50	*f* 1,657	»
Af: ongelden &a.	- 40	67	- 44	29
Rest zuiver zilver	*f* 1,606	83	*f* 1,612	71

welke sommen reeds naar Nederland zijn overgemaakt in wissels die door de verpligtende beschikking van de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij à pari zijn verkregen.

Onder dankbetuiging aan de milde gevers, bevelen directeuren de voornoemde Instituten der liefdadigheid bij voortduring aan.

Directeuren Correspondenten der Instituten voornoemd,

C. S. W. Graaf VAN HOGENDORP.

Chs. F. PAHUD.

BATAVIA,

den 27sten Januarij 1845.

| | | |